

Vedr. selvtræning under Brugerrådene tilknyttet Fredericia Kommunes Aktivitetscentre.

Baggrund

Fredericia kommune har tre brugerstyrede aktivitetscentre placeret i hhv. Fredericia midtby, i Taulov og i Erritsø. I aktivitetscentrene kan du deltage i en bred palet af aktiviteter og interessefællesskaber. Aktiviteterne er alle frivilligt forankrede, og afsenderne er et bredt udsnit af civilsamfundets foreninger, organisationer, klubber og øvrige initiativer. Alene i regi af husenes brugerråd, findes der over 100 kommunalt tilknyttede frivillige. Dertil kommer mange øvrige ildsjæle fra andre organiseringer.

Målgruppen for aktivitetscentrene er *seniorer – eller andre, der er varigt ude af arbejdsmarkedet*. Det er altså ikke en forudsætning for at komme på centeret, at man er alderspensionist. Og på centrene finder man en høj grad af diversitet blandt brugernes alder, vigør samt sociale og psykiske ståsted.

Det er politisk besluttet, at der til hvert aktivitetscenter hører et brugerråd. Brugerrådene er altså ikke en forening, men en konstruktion i tilknytning til Fredericia Kommune. Brugerrådene består af en samling borgere fra målgruppen, der driver og udvikler aktiviteter på det center, de er tilknyttet. Brugerrådene er talerør for alle brugerne på centrene, men fungerer *ikke* som en paraply for øvrige foreninger. I brugerrådene sidder desuden en tilforordnet fra Seniorrådet for at styrke fokus på og dialog om forhold på seniorområdet. Derudover tiltrædes brugerrådene af personale fra de enkelte centre. Det er personalets opgave, at støtte og vejlede efter behov i brugerrådets arbejde samt sikre, at brugerrådernes aktiviteter ligger inden for Fredericia kommunes politik på området samt tilpasses efter lokale behov.

Endelig er det politisk besluttet, at et aktivitetskort, som er knyttet til et specifikt brugerråd samt center, skal koste 200 kr. årligt. Dette kort giver adgang til alle aktiviteter under det pågældende brugerråd og alle, der er seniorer eller varigt ude af arbejdsmarkedet, er berettiget til at erhverve sig et kort. De er ligeledes berettiget til at deltage i årsmøder samt generalforsamlinger, der af Fredericia Kommune annonceres offentligt.

Selvtræning

Det er i dag muligt at benytte træningsfaciliteter på alle tre aktivitetscentre – såkaldt selvtræning. Adgangen til dette sker ved køb af et aktivitetskort. Kortet koster som nævnt 200 kr. for en sæson (sep-aug), og det er kun gyldigt til det center, der har udstedt det. Der er ingen begrænsning på, hvor meget man må træne.

I skrivende stund er der ingen brugerråd, der ud over salget af aktivitetskort, spiller en aktiv rolle i forhold til træningsmuligheden. De fungerer udelukkende som en administrativ funktion og brugerrådene varetager ikke nogen form for tilsyn med selvtrænerne eller instruktion af disse. Én gang månedligt tilbydes der instruktion i træningsmaskinerne via en fysioterapeut ansat under Træning og Forebyggelse.

Vedr. selvtræning under Brugerrådene tilknyttet Fredericia Kommunes Aktivitetscentre.

Træningscentrene på aktivitetscentrene benyttes også en del af borgere, der er visiteret til genoptræning hos Træning og Forebyggelse, dvs. at deres forløb hos terapeuten finder sted i aktivitetscentrene. Efter endte genoptræningsforløb henviser Træning og Forebyggelse derfor også ofte til muligheden for at købe et aktivitetskort og træne videre på egen hånd i kendte rammer.

Det giver på mange måder god mening, at have et tæt samarbejde mellem Træning og Forebyggelse, aktivitetscentre og brugerråd idet det er vigtigt for målgruppen, at have adgang til både at holde sig mentalt og fysisk frisk for at kunne være længst muligt i eget liv. Særligt er det for den mere skrøbelige del af målgruppen værdifuldt at kunne komme til træning i trygge rammer – og hvor det er nærliggende, at afslutte træningen i fællesskab over en kop kaffe eller et måltid mad.

Da man i sin tid etablerede muligheden for let tilgængelig træning til en overkommelig pris, var det da også særligt med denne målgruppe for øje. Det er dog aktivitetscentrenes erfaring, at træningsfaciliteterne i dag oplever en stigende tilstrømning af borgere, der vælger at træne på aktivitetscentrene – og dermed fravælger lokale foreninger eller forretninger – pga. brugerrådernes mere prisvenlige alternativ. Det er bekymrende idet, Fredericia Kommune dermed bevæger sig på kanten af konkurrenceforvridende virksomhed. Endelig betyder tilstrømningen tillige en større slitage på træningsmaskinerne, stigende udgifter på vedligehold og en udvanding af sigtet mod den skrøbelige borgers træningsbehov.

Det er i dag en udfordring, at der ikke ved etableringen af træningstilbuddet blev udarbejdet en samarbejdskontrakt mellem de involverede parter. Både i relation til ovenstående skred i målgruppen, men også i forhold til ansvarsfordelingen omkring økonomi, ejerskab og indflydelse på tilbuddet. Det er i dag således, at brugerrådene har en indtægt på baggrund af selvtrænerne, men ikke i en størrelsesorden, der gør dem i stand til at indkøbe materiel til eller vedligeholde faciliteterne. Det er derfor således, at Træning og Forebyggelse afholder vedligehold af maskinerne, og at aktivitetscentrene afholder rengøringen af faciliteterne på de to af de tre centre, der er afsat budget til. Ved nødvendige nyanskaffelser har det været praksis, at aktivitetscentrene samt Træning og Forebyggelse har forhandlet om at påtage sig udgiften. I enkelte tilfælde har brugerrådene søgt fonde om bidrag til nyt materiel, men det har resulteret i indkøb af en kvalitet, der ikke har kunnet holde til den intensive benyttelse.

Brugerrådet i Seniorhuset I.P. Schmidt har i sommeren 2019 indledt en dialog med aktivitetslederen samt Træning og Forebyggelse med det sigte, at skabe en klar rollefordeling omkring økonomi, ansvar og indflydelse. Samtidig er alle parter optaget af at beskrive en løsning, der kan opretholde de gode motionsforhold for mennesker, der er varigt ude af arbejdsmarkedet på en komplementær og bæredygtig måde.

/Sussie Enghøj Bruun
Aktivitetsleder
December 2019